

Nuorisovaltuusto

Aika 02.09.2025 klo 16:00 -

Paikka Asikkalan Nuokku

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
3	Esityslistan hyväksyminen	5
4	Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen	6
5	Lautakuntien kuulumiset	7
6	Päijät-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenen ja varajäsenen nimeäminen	8
7	YK:n kestävän kehityksen lippukampanja	10
8	Lausunto Lahden seudun liikenteen tasataksa- ja kustannustenjakoselvityksestä	10
9	Koulujen järjestyssäännöt	13
10	Tiedoksiantoasiat	16
11	Muut asiat	17
12	Seuraava kokous	18

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä
	Ilmonen Aamu	puheenjohtaja
	Kiuru Peppiina	varapuheenjohtaja
	Aaltonen Anni	sihteeri
	Ahvenainen Adele	jäsen
	Hemn Nali	jäsen
	Merioja Hilla	jäsen
	Lehto Jemina	varajäsen
	Nieminen Ellakaisa	varajäsen
	Rautava Emma	Hyvinvointilautakunnan edustaja
Muu	Rautavuo-Hätönen Henna	esittelijä

1**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

NUORVALT 02.09.2025

Kuntalain 103 §:n mukaan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kunnan hallintosäännön 154 §:n mukaan toimielimen kokous on laillinen, kun kokouskutsu on toimitettu toimielimen jäsenille vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta.

Kiireellisissä tapauksissa kokous voidaan pitää määräaika lyhyemmällä ajalla, mikäli kokouksesta saadaan tieto kaikille jäsenille tai näiden henkilökohtaisille varajäsenille. Myös milloin kaikki jäsenet ovat paikalla, kokous voidaan pitää kokouskutsua lähettämättä.

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Asikkalan kunta	Esityslista	15/2025	4
Nuorisovaltuusto	02.09.2025		

2

Pöytäkirjantarkastajien valinta

NUORVALT 02.09.2025

Kunnan hallintosäännön 174 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Päätösehdotus	Nuorisovaltuusto päättää valita keskuudestaan kaksi jäsentä tarkastamaan tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.
---------------	---

Päätös

Asikkalan kunta

Esityslista

15/2025

5

Nuorisovaltuusto

02.09.2025

3

Esityslistan hyväksyminen

NUORVALT 02.09.2025

Päätösehdotus

Kokouksen esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

4**Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen**

NUORVALT 02.09.2025

Nuorisovaltuuston pöytäkirjan laatii nuorisovastaava ja sihteeri puheenjohtajan hyväksymässä muodossa. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjät. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Päätösehdotus

Tarkastetaan edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös

5**Lautakuntien kuulumiset**

NUORVALT 02.09.2025

Nuorisovaltuustolla on omat edustajansa kunnan lautakunnissa. Asiakohdassa käydään läpi ajankohtaiset kuulumiset lautakuntatyöskentelystä.

Valmistelija

Nuorisovastaava Henna Rautavuo-Hätönen
puh. 044 778 0256, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi lautakuntien ajankohtaiset asiat. Kasvatus- ja opetuslautakunta 21.8.2025, Tekninen lautakunta 26.6.2025 ja Ympäristölautakunta 26.8.2025.

Päätös

6**Päijät-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenen ja varajäsenen nimeäminen**

NUORVALT 02.09.2025

409/00.00.01/2025

Päijät-Hämeen hyvinvointialue pyytää nimeämään jäsenen ja varajäsenen Päijät-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon.

Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuuston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien nuorisovaltuustojen jäsenistä siten, että kustakin nuorisovaltuustosta valitaan vähintään yksi edustaja ja varajäsen. Lisäksi nuorisovaltuustoon voidaan valita muita henkilöitä, kuten toimintasäännössä on kuvattu. Aluehallituksen on huolehdittava nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä.

(Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§)

Kunnalliset nuorisovaltuustot nimeävät Lahdesta kaksi jäsentä ja varajäsentä ja muista kunnista jäsenen ja varajäsenen hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon. Nuorisovaltuustoon nimettävien tulee olla 13-25 vuotiaita.

Nuorisovaltuuston jäsenen tulee osallistua toimintaan aktiivisesti ja hoitaa tälle osoitetut luottamustehtävät. Jäsenen tulee toimia vuorovaikutuksessa kunnan nuorisovaltuuston ja hyvinvointialueen nuorisovaltuuston välillä. Hänen on myös tuotava edustamansa kunnallisen nuorisovaltuuston esittämät asiat käsiteltäväksi hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon.

Toimikausi

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimikausi on 1.1.2026-31.5.2029. Nimeämiset pyydetään toimittamaan 15.10.2025 mennessä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@paijatha.fi.

Valmistelija

Nuorisovastaava Henna Rautavuo-Hätönen, puh. 044 7780250, sähköposti: etunimi.sukunimi@asikkala.fi

Päätösehdotus

Asikkalan nuorisovaltuusto nimeää edustajan ja varaedustajan alueelliseen nuorisovaltuustoon toimikaudelle 1.1.2026-31.5.2029.

Päätös

7

YK:n kestävän kehityksen lippukampanja

NUORVALT 02.09.2025

408/00.04.02/2025

Kestävän kehityksen lippupäivä - SDG Flag Day

Kestävän kehityksen lippupäivä on maailmanlaajuinen liputuskampanja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden puolesta. Kampanjapäivä on 25. syyskuuta.

Kestävän kehityksen lippupäivä, eli SDG Flag Day sai alkunsa Alankomaissa vuonna 2019. Seuraavien vuosien aikana tuhannet toimijat ovat liputtaneet kestävän kehityksen puolesta. Tänä vuonna kampanja järjestetään Suomessa kolmannen kerran. Viime vuonna mukana oli toista sataa osallistujaa kaupungeista ja yrityksistä järjestöihin ja kouluihin.

Lippukampanjassa kunnat, koulut, yritykset, yhdistykset ja erilaiset toimijat osoittavat olevansa kestävän kehityksen puolella.

Ohjelman ytimessä ovat 17 YK:n kestävän kehityksen tavoitetta (Sustainable Development Goals, SDGs), jotka ohjaavat maailman kaikkien maiden kestävän kehityksen työtä vuoteen 2030 saakka.

Lippukampanjaan osallistumalla näytämme, että kannatamme muun muassa köyhyyden poistamista, hyvää koulutusta, kestäviä kaupunkeja, ilmastotoimia sekä vastuullista kuluttamista. Kestävän kehityksen tavoitteissa otetaan ympäristö, talous ja ihminen tasavertaisesti huomioon. Ohjelman kantava periaate on, että ketään ei jätetä kehityksessä jälkeen.

Lisätietoa ja materiaaleja kampanjasivulta: <https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys/kestavan-kehityksen-lippupaiva-sdg-flag-day>

Valmistelija

Nuorisovastaava Henna Rautavuo-Hätönen, puh. 044 7780250, sähköposti: etunimi.sukunimi@asikkala.fi

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto esittää, että Asikkalan kunta osallistuu kestävän kehityksen lippukampanjaan tapahtumapäivänä. Päätös toimitetaan tiedoksi kunnan hallintoon.

Päätös**Liitteet**

Liite 1 Asikkalan kunta mukaan kestävän kehityksen lippukampanjaan

8

Lausunto Lahden seudun liikenteen tasataksa- ja kustannustenjakoselvityksestä

NUORVALT 02.09.2025

381/08.01.00/2025

Lahden seudun liikenne teki syksyllä 2024 selvityksen lipputuotteista ja -hinnoittelusta. Selvityksessä havaittiin ns. tasataksamallin olevan potentiaalinen vaihtoehto Lahden seudun vyöhykemalliksi. Malliin siirtymisellä havaittiin olevan vaikutuksia kuntien keskinäiseen kustannustenjakoon, jonka pohjalta Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päätti kokouksessaan 12.11.2024 §48 käynnistää selvityksen tasataksamallin ja kuntien kustannustenjaosta. Selvitys on toteutettu kevään 2025 aikana.

Selvityksen lähtökohdat ja tavoitteet

Selvityksen lähtökohtana oli selvittää millaisia vaikutuksia tasataksaan siirtymisellä olisi matkustajamääriin, lippuhintoihin ja kuntien subventio-osuuksiin. Keskeisenä tavoitteena oli säilyttää nykyinen lipputulotaso, joka käytännössä tarkoittaa kahden vyöhykkeen lippuhintojen korottamista ja vastaavasti kolmen ja neljän vyöhykkeen lippuhintojen laskemista. Kuntien kustannustenjaon osalta tavoitteena oli löytää kustannustenjakomalli, joka ei merkittävästi vaikuta kuntien subventio-osuuksiin.

Tasataksan tutkiminen ja vaikutukset

Tasataksamallia tutkittiin data-analyysillä sekä liikennemallitarkastelulla. Data-analyysin perusteella LSL:n nousumäärän on arvioitu alenevan 1,2 %. Liikennemallitarkasteluissa kokonaisnousumäärät säilyvät ennallaan. Data-analyysi eivätäkä liikennemallitarkastelut kuitenkaan huomioi laadullisia tekijöitä, kuten tasataksan selkeyttä ja yksinkertaisuutta, mikä voi lisätä matkustajamääriä.

Varsinkin kertamatkojen ostaminen busseista nopeutuu ja on yksinkertaisempaa, kun lipunmyyntilaitteella ei ole tarvetta enää valita vyöhykemäärää, vaan riittää esimerkiksi lähimaksun näyttö lukijalle. Työssä ei ole arvioitu myöskään muutoksia koululaislippujen ja KELA:n koulumatkalippujen lipputulojen muutoksia. KELA:n korvaus nousee 7–10 km matkoilla. Laadullisten tekijöiden ja KELA:n koulumatkalippujen myötä voidaan arvioida, että lippujen hintojen korotustarve olisi lopulta jonkin verran alhaisempi.

Vaikutuksia on arvioitu eri hintajoustoilla. Hintajousto kuvaa, kuinka paljon hinnanmuutos vaikuttaa kysyntään. Esimerkiksi -0,3 hintajousto tarkoittaa, että 10 % lipun hinnan korotus alentaa lippujen myyntiä 3 %. Vaikutuksia on arvioitu käyttäen -0,3, -0,4, -0,6 ja HSL:n hintajoustoja. Erot lippujen hinnoissa eri hintajoustoilla arvioituna ovat melko vähäiset. -0,6 hintajousto

on korkeampi ja kuvaa pitkän aikavälin hintajoustoa. Pitkällä aikavälillä vaikutukset ovat suuremmat mm. sen vuoksi, että lippujen hinnat voivat vaikuttaa asuinpaikan valintaan ja auton omistamiseen.

Selvityksen yhteydessä toteutettiin myös kyselytutkimus, jonka perusteella tasataksamalli olisi nykyistä vyöhykemallia suositumpi. Kuitenkin jonkin verran suurempi osa vastaajista ei olisi valmis maksamaan tasataksan edellyttämää lippujen hintojen nostoa. Tasataksan käyttöönoton myötä kahden vyöhykkeen lippujen hintoja on tarve nostaa 4,5–5,0 %, jotta kokonaislipputulot säilyvät ennallaan. Muutos on melko vähäinen kahden vyöhykkeen matkojen suuren määrän vuoksi. Käänteisesti enemmistöllä matkustajista lippujen hinnat jonkin verran nousevat.

Kustannustenjaon tutkiminen ja vaikutukset

Kuntien välisessä kustannustenjaossa tutkittiin useampaa eri vaihtoehtoa. Nykyisen kustannustenjaon, jossa linjojen nettokustannukset jaetaan kuntalaisten matkustuksen suhteessa, lisäksi tutkittiin vaihtoehtoja, jotka pohjautuvat kunkin kunnan alueella liikennöitäviin linjakilometreihin tai pysäkkilähtöihin. Mallit on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa raportissa. Tutkituista vaihtoehdoista nykyinen kustannustenjakomalli tuotti pienimmät vaikutukset kuntien kustannustenjakoon eikä tarkastelun perusteella muuta merkittävästi yhdenkään kunnan maksuosuutta. Muut vaihtoehdot nostaisivat erityisesti Heinolan ja Padasjoen liikennöintikustannuksia merkittävästi.

Yhteenveto

Tasataksamalliin siirtyminen nostaisi nykymalliin verrattuna kahden vyöhykkeen matkojen hintoja 4,5–5,0 %, jotta nykyinen lipputulotaso pystytään säilyttämään. Korotustarpeessa ei ole huomioitu KELA-lippujen osuutta eikä esimerkiksi tasataksamallin laadullisia vaikutuksia. Tasataksamalliin siirtyminen ei selvityksen perusteella nosta yhdenkään kunnan maksuosuutta merkittävästi nykyisellä kustannustenjakomallilla. Tutkitut vaihtoehdot, jotka pohjautuvat kunnan alueen linjakilometreihin tai pysäkkilähtöjen määrään nostaisivat sen sijaan tiettyjen kuntien osuuksia merkittävästi.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta pyytää lausuntoja seuraavasti:

1. jäsenkunniltaan koko selvityksen osalta, 2. Päijät-Hämeen hyvinvointialueelta, Päijät-Hämeen liitolta, toimialueen kuntien vanhus-, nuoriso- ja vammaisneuvostolta ja kumppanuuspyödyiltä, Hämeen kauppakamarilta sekä Päijät-Hämeen yrittäjiltä selvityksen tasataska osuudesta Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle osoitettuna viimeistään 30.9.2025.

Lausunnot tulee lähettää Lahden kaupungin kirjaamoon: kirjaamo@lahti.fi

Toimielinpäätöksen ja lausuntopyynnön osalta lisätietojen antajana toimii joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen p. 050 320 0101

Valmistelija

Nuorisovastaava Henna Rautavuo-Hätönen, puh. 044 7780250, sähköposti: etunimi.sukunimi@asikkala.fi

Päätösehdotus

Asikkalan nuorisovaltuusto laatii lausunnon Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle kokouksessaan 2.9.2025. Lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Päätös

Liitteet

Liite 2 Raportti tasataksa ja kustannustenjakoselvitys

9**Koulujen järjestyssäännöt**

NUORVALT 02.09.2025

368/12.00.02/2025

Eduskunta on 29.4.2025 hyväksynyt puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppituntien aikana koskevat lakimuutokset. Uudistunut perusopetuslaki tuli voimaan 1.8.2025.

Järjestyssääntöjen laatiminen on opetuksen järjestäjän tehtävä. Opetuksen järjestäjä vastaa, että jokaiseen kouluun on hyväksytty järjestyssäännöt, (perusopetuslaki 29 § ja lukiolain 40 §) Järjestyssäännöt ovat koulu- ja oppilaitoskohtaisia ja niissä otetaan huomioon paikalliset olosuhteet. Koulut ja oppilaitokset ovat erilaisia ja järjestyssäännöt voivat siksi poiketa toisistaan.

Järjestyssäännöistä tulee tiedottaa ja ne tulee pitää ajan tasalla. Kaikkien oppilaiden, koulun ja opiskeluhuoltopalvelujen henkilökunnan ja huoltajien on tärkeää tietää yhteisesti sovitut säännöt. Säännöt on käytävä säännöllisesti läpi esimerkiksi jokaisen lukuvuoden alussa sekä käsiteltävä aina uuden oppilaan ja työntekijän kanssa.

Opetuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien oppilaiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvistä asioista. Ennen järjestyssääntöjen hyväksymistä tulee lisäksi kuulla koulun oppilaskuntaa. Oppilaiden lisäksi tulee osallistaa myös opettajat, muu henkilökunta ja huoltajat järjestyssääntöjen laatimiseen.

Järjestyssääntöihin tulleet keskeiset muutokset koskevat Asikkalassa:

- Perusopetuslain 29 § velvoittaa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppituntien aikana sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä koulupäivän aikana muulloin kuin oppitunnilla.
- Tupakkalain 1.8.2025 muutoksen myötä järjestyssäännöillä kielletään vapet ja niiden lisäksi nikotiinittomien nuuskien (mm. energianuuska) hallussapito ja käyttö kouluajana koulualueella ja koulun eri toiminnoissa koulualueen ulkopuolella.

Perusopetuksen oppilaat eivät saa käyttää puhelinta, tablettia, kannettavaa tietokonetta, kuulokkeita, kellopuhelinta tai älykelloa koulun oppitunneilla muuten kuin oppimiseen opettajan antamalla luvalla. Mobiililaitetta voi käyttää opettajan tai rehtorin luvalla myös oppimisen apuvälineenä tai terveydellisistä syistä, esimerkiksi diabeetikot verensokerin seurantaan.

Koulun järjestyssäännöissä on voitu kieltää puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttö oppituntien aikana jo ennen lakiuudistustakin: laki kuitenkin yhtenäistää säännöt kaikissa kouluissa.

Järjestyssääntöihin määräys laitteiden käytöstä ja säilytyksestä Aikaisemmasta poiketen järjestyssäännöissä täytyy jatkossa määrätä myös siitä, missä oppilaan mobiililaitteet säilytetään oppituntien aikana, sekä laitteiden käytöstä ja säilytyksestä muuna kouluaikana, kuten välitunneilla, luokasta toiseen siirryttäessä tai ruokailussa.

Laitteiden säilytyspaikkana voi olla esimerkiksi puhelinparkki, oppilaan reppu tai hänen lukollinen kaappinsa.

Myös jatkossa digitaaliset laitteet ja palvelut ovat osa perusteiden mukaista oppimisympäristöä kaikissa oppiaineissa. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan opettaja vastaa digitaalisten laitteiden pedagogisesti tavoitteellisesta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä. Opettaja siis päättää, milloin ja miten laitteita oppitunneilla käytetään. Oppitunneilla käytetään koulun laitteita eli lähtökohtaisesti esimerkiksi oppilaan omaa puhelinta ei tehtävien teossa tarvita.

Opetushallituksen suositus

Opetushallitus suosittelee puhelimen käytön rajoittamista lakia laajemmin. Se suosittaa, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös opetuksettomana aikana siten, että laitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan esimerkiksi välitunneilla sekä siirtymisten aikana. Ruokailun osalta suositellaan laitteiden käytön kieltämistä kokonaan. Opetuksen järjestäjät päättävät näistä kysymyksistä laatiessaan järjestyssääntöjään. Suositus koskee myös esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta.

Lisäksi suosittelemme, että lasten puhelimet pysyvät esimerkiksi repuissa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerhojen ja Harrastamisen Suomen malliin liittyvän toiminnan aikana. Puhelinta saisi käyttää vain henkilöstön luvalla. Tästä määrätään toiminnan järjestäjien omissa säännöissä.

Lakimuutosten tavoitteena on, että puhelimen häiritsevää käyttöä rajoittavat järjestyssäännöt tuovat oppitunneille työrauhaa sekä edistävät oppilaiden oppimista ja siihen keskittymistä. Rajoitusten ulottaminen koko koulupäivän ja myös sen jälkeisen toiminnan ajaksi vapauttaa aikaa muulle aktiivisemmalle tekemiselle. Se voi osaltaan tukea oppilaiden innostumista liikunnallisesta elämäntavasta. Myös esimerkiksi hyvien ruokailutapojen ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelulle kasvokkain vapautuu aikaa.

Asikkalan nuorisovaltuustolta on pyydetty kannanottoa mobiililaitteiden käytön rajaamiseen liittyen. Kannanotto toimitetaan sivistysjohtaja Petri Haapaselle, joka valmistelee ja johtaa prosessia.

Valmistelija

Nuorisovastaava Henna Rautavuo-Hätönen, puh. 044 7780250,
sähköposti: etunimi.sukunimi@asikkala.fi

Päätösehdotus

Asikkalan nuorisovaltuusto ottaa kantaa mobiililaitteiden käytön rajaamiseen ja valmistelee kokouksessa lausunnon, joka toimitetaan sivistysjohtaja Petri Haapaselle.

Päätös

Nuorisovaltuusto

02.09.2025

10**Tiedoksiantoasiat**

NUORVALT 02.09.2025

Nuorisovaltuusto merkitsee tiedokseen seuraavat ilmoitusluonteiset asiat, kirjeet ja päätökset:

**1. HYVINVOINTILAUTAKUNNAN JA NUORISOVALTUUSTON
TUTUSTUMINEN PALVELUALUEEN TOIMITILOIHIN**

16.9.2025 KLO 17 – 20

Tervetuloa opastetulle kierrokselle hyvinvointipalveluiden hallinnoimiin tiloihin. Henkilökuntaa paikalla mahdollisuuksien mukaan.

Aikataulu:

17.00 Kokoonnutaan Oltermanniin ja jätetään osa autoista pysäköintiin (siirrytään seuraaviin kohteisiin kimppakyydein)

17.00-17.15 Seniorikeskus OLO +kuntosali Puhti

17.20-17.35 Perhekeskus ILO

17.40-18.20 Nuoten työpaja + pikkupurtavaa

18.25-18.45 Päijännetalo

18.50-19.15 Kirjasto

19.20-19.45 Liikuntahalli

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto merkitsee tiedokseen edellä luetellut ilmoitusluonteiset asiat, kirjeet ja päätökset.

Päätös

Asikkalan kunta

Esityslista

15/2025

17

Nuorisovaltuusto

02.09.2025

11

Muut asiat

NUORVALT 02.09.2025

NUVIEN Yhteistapaaminen

12**Seuraava kokous**

NUORVALT 02.09.2025

Valmistelija

Nuorisovastaava Henna Rautavuo-Hätönen
puh. 044 778 0256, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Päätösehdotus

Päätetään seuraavan kokouksen ajankohta.

Päätös